

АНАЛІЗ СОБІВАРТОСТІ ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГІЇ НА ПРИКЛАДІ ТОВ ШП „ХАРКІВЕНЕРГОРЕМОНТ”

студентка Хруневич К.Г.

(наук. керівник асист. Дерев'янка Ю.М.)

Під час загальної реформи економіки, при її переході до ринкових умов господарювання виникли істотні зміни у житлово-комунальному господарстві, основною з яких є пропозиція зняття з держави непосильного тягаря дотацій житлово-комунальній галузі, тобто перехід до економічно обґрунтованих тарифів. Як відомо, найважливіший елемент тарифів – собівартість продукції, оскільки вона є мінімальною ціною, яка включає всі витрати на її виготовлення та реалізацію.

Впродовж останніх років структура собівартості теплової енергії зазнала істотних змін (табл. 1). В даній таблиці зображені результати діяльності Шосткинської ТЕЦ, експлуатацію якої на правах оренди здійснювали: до 2003 р. – ТОВ „СумиТЕКО”, у 2003-2005 рр. – ТОВ „Шостка-тепло”, з 2006 р. – ТОВ ШП „Харківенергоремонт”.

Підвищені рівні собівартості виробництва теплової енергії за період 2001-2007 рр. пояснюються як високими витратами на паливо, обумовленими незадовільними показниками ефективності ТЕЦ, так і порівняно високим рівнем умовно-постійних витрат.

Необхідними заходами з поліпшення стану надійності та теплової економічності роботи ТЕЦ, зниження собівартості виробництва, є заходи із зниження існуючих сьогодні нераціональних витрат енергії та коштів на технологічні потреби електростанції, спричинені неадекватними режимами використання допоміжного та загальностанційного обладнання і обладнання теплових мереж.

Поряд із необхідними технічними заходами, спрямованими на зменшення нераціональних витрат палива та матеріально-технічних ресурсів, суттєвий вплив на ефективність впровадження зазначених заходів може здійснити розширення ринків збуту теплової енергії. У сфері паливного забезпечення енергетичної галузі необхідно взяти до уваги поступове зростання цін на органічне паливо (природний газ).

Виходячи з того, що підприємства житлово-комунального господарства є частиною соціальної інфраструктури міста, їх існування є обов'язковим навіть при їх нерентабельній роботі.

Таблиця 1 – Аналіз собівартості теплової енергії

Показник	Один. вимір.	ТОВ „Суми ТЕКО” 2001 р.	ТОВ „Шостка-тепло” 2004 р.	ТОВ ШП „Харківенергоремонт” 2007р.
Вироблено теплової енергії	Гкал	225028	305304	294693
Сировина і матеріали	тис. грн.	208,8	213,5	115,6
Паливо	тис. грн.	5685,9	9287,0	28282,0
Електроенергія	тис. грн.	316,1	79,6	655,2
Покупні ресурси	тис. грн.	443,4	0	0
Зворотні відходи	тис. грн.	0	0	0
Витрати на оплату праці	тис. грн.	1064,4	1802,2	2617,0
Відрахування на соц. заходи	тис. грн.	402,0	683,2	967,2
Загальновиробничі витрати	тис. грн.	1480,0	2952,0	4927,9
Адміністративні витрати	тис. грн.	972,4	789,4	1437,4
Витрати на збут	тис. грн.	327,5	840,5	951,6
Фінансові витрати	тис. грн.	0	100,2	0
Собівартість	тис. грн.	10 694,5	16 747,6	39 953,9

Для житлово-комунальних послуг необхідно встановити єдину методику обліку та планування їх собівартості. Приведення рівня оплати житло-комунальних послуг у відповідність з реальними витратами на їх вироблення дасть можливість зробити це найефективніше.

На даний час у країні не повністю вирішено проблему, пов'язану з нормами втрат, які відшкодовуються за рахунок тарифів. Використання для розрахунків середніх показників дозволяє компенсувати за кошт споживача витрати, зумовлені безгосподарністю. Крім того, необґрунтованість цих норм призводить до істотного зростання цін, посилює фінансовий тиск на промисловість, створює підґрунтя для зловживань, за відсутності лічильників, сприяє появі певного «необлікованого» надлишку коштів при одночасному існуванні значної заборгованості споживачів.